

Год. XV.

Плѣвень, 15 май 1930 год.

Брой 5.

В.

ЛОЗАРСКИ ПРЪГЛЕВА

ОРГАНЪ

НА

Българския Лозарски Съюзъ

„Revue de Viticulture“ — „Weinbau Revue“
(Paraît le 1-er e le 15 de chaque mois).
à Plevén — Bulgarie.

СЪ ОТДЪЛИ:

СЪЮЗА НА ЛОЗАРО-ВИНАРСКИТЪ КООПЕРАЦИИ

Union des caves cooperatives | Bund der Bulgarischen Wein-
en Bulgarie. | baugenosenschaften.

PLEVEN — BULGARIE.

Бюлетина на Лозаро-Овощарското Информационно Бюро — Плѣвень.

Bulletin du Bureau d'Information
Viti-Pomologique.

Bulletin des Wein u Obst-Infor-
mations Büros — Plevén.

PLEVEN — BULGARIE.

Урежда редакц. комитетъ. — Излиза на 1 и 15 число всѣки месецъ.

Годишенъ абонаментъ 60 лв.

Редакция и администрация — Плѣвень.

Платете си абонамента!

Не изплатилитъ абонамента си за 930 год. се умоляватъ да сторятъ това *най-късно до 30 май т. г. като изпратятъ 60 лв.* съ пощенски записъ или препоръчано писмо на адресъ в. „Лозарски Прегледъ“ — Плѣвень.

Който не желаятъ да го получаватъ, нека го повърнатъ навреме, за да не ни ощетяватъ поне, ако не ни подпомагатъ. Досегашнитъ абонати на Бюлетина на Лозаро-Овощарското Информационно Бюро — Плѣвень, за полученитъ отъ година III 8 броя, се умоляватъ да заплатятъ още 15 лева.

Всичко, което се отнася за редакцията и администрацията на в Лозарски прегледъ, като пари, статии, дописки и др. да се изпраща на адресъ:

в. ЛОЗАРСКИ ПРЕГЛЕДЪ — Плѣвень

Абонамента остава 60 лева за година предплатени. За читалищи и учреждения е сжщо 60 лв.

Редовното му излизане е гарантирано.

За допуснатитъ грѣшки въ адреса или по заплащане на абонамента, заинтересованитъ да пишатъ въ редакцията, като посочатъ погрѣшения и точния адресъ и № на записа или писмото съ което сж изпратени паритъ.

Всичко, отнасяще се до Българския Лозарски Съюзъ — София, като членски вносъ по 2 лева на декарь лозе, помощи, протоколи, писма и пр да се изпращатъ на адресъ:

До секретаря на Българския Лозарски Съюзъ Дончо Бъчваровъ

Площадъ „Славейковъ“ № 7 — София.

Всичко, което се отнася до лотарията за постройка на Лозарски домъ, като пари, писма, искания на билети, и др. да се изпраща само на адресъ:

М. МИХАЙЛОВЪ

Началникъ на отдѣлението по земледѣлие при Минист. на Земледѣл. и Държ. имоти — СОФИЯ.
(М. Михайловъ е подпредсед. на Лозарския съюзъ и касиеръ-отчетникъ на лотарията).

Лозари,

Купете си билети и проагитирайте Лозарската лотария за съзидание на Лозарски домъ.

Единъ билетъ струва 20 лв.

Печалбитъ сж 200,000 лв.

ЛОЗАРИ!

НОСПРАЗЕНЪ

е най-сигурното сръдство за унищожаване на

ГРОЗОВИЯ МОЛЕЦЪ

и сжщевременно за предпазване лозята отъ

ПЕРОНОСПОРАТА

Носпразенъ ускорява растежа на лѣтораслитъ, освежава листата, не изгаря ржцетъ и дрехитъ на лозаря и не се отайва, както това прави парижката зеленина.

Носпразенъ увеличава захарността на гроздето. Носпразенъ е одобренъ и препоръчанъ отъ Мин. на Земледѣлието.

Продава се въ всички агрономни и земледѣлски бюра, кооперации, синдикати и отъ

БРАТЯ СЕМО — София, ул. Търговска-Арда № 2.

Генерални представители за България

на И. Г. фарбениндустри А. Г. Огдѣлъ „Растителна защита“

Леверкузенъ на Рейнъ — Германия.

Искайте бесплатно, сведения, упжтвания и брошури

В. ЛОЗАРСКИ ПРЕГЛЕДЪ

ОРГАНЪ НА БЪЛГАРСКИЯ ЛОЗАРСКИ СЪЮЗЪ.

Съ отдѣли: на Съюза на Лозаро-Винарскитѣ кооперации и Бюлетина на Лозаро-Овощарското Информационно Бюро — Плѣвень.

Излиза на 1 и 15 число на месеца. Годишенъ абонаментъ 60 лв. предплатени.
Реклами и обявления по споразумение.

Препечатването се допуска, като се цитира в. Лозарски прегледъ.

Редакторъ уредникъ Г. К. ЧЕРВЕНКОВЪ.

Редационенъ комитетъ: Ст. Икономовъ, В. Чакъровъ, Ив. Добревъ и В. Стрибърни.

СЪДЪРЖАНИЕ:

- 1) Къмъ успѣхъ — Г. К. Червенковъ; 2) Належащи мѣрки за подпомагане износа на вина; 3) Мѣрки за осигуряване на по-голѣмъ износъ на десертно грозде; 4) Бждещето на нашето винарство — Д. Хр. Кушевъ; 5) Гроздовия молецъ — Бѣлчо Ив. Бѣлчевъ; 6) Пакъ за лозовата пероноспора — И. И. Хранковъ; 7) Практически съвети и новости: Носпразена като сръдство за борба съ гроздовия молецъ и пероноспората — Ст. Икономовъ; 8) Бюлетинъ на Лозаро-Овощарското Бюро — Плѣвень; 9) Хроника.

Г. К. Червенковъ.

КЪМЪ УСПѢХЪ.

Лозарството повече отъ всички останали поминъци на българския гражданинъ прекарва много тежка криза. Сжществуването на тоя важенъ отрасълъ отъ народното ни стопанство е застрашено и на загубване сж не само нормалнитѣ и малки лозарски печалби, а и насжщния хлѣбъ на лозаря производителъ. Причината за това е преди всичко въ слабата дейность на самия лозаръ за рационализиране и защита на производството си. Не малко отговорность за всичко това има държавата, респективно Министерството на Земледѣлието, което особено последнитѣ години почти не проявяваше дейность и грижи за лозарството. Обаче тежкото положение, въ което напоследкъ изпадна зърненото ни производство, къмъ което бѣха насочени всички грижи, стресна управницитѣ и тѣ виждайки голѣмитѣ перспективи за износъ на вино и особено на десертно грозде, правятъ вече първа крачка на внимание къмъ лозарството и винарството. Министра на Земледѣлието г. Д. Христовъ свика и председателствува на 28 и 29 априлъ въ София конференция, която посочи мѣрките, които трѣбва да се взематъ и приложатъ дѣломъ. Това радва лозаря и като благодари на г. Министра, надява се че действително още тая година ще се приложатъ посоченитѣ мѣрки.

Акцията на Бѣлг. лозарски съюзъ за издействие разрешение за изваряване на „болнитѣ“ вина на ракия безъ допълнителенъ акцизъ, премахване на пакостния акцизъ

и пр. — мѣрки, възприети отъ Х-я лозарски конгресъ обърна вниманието на управляющитѣ и обществото. М-ра на финансиитѣ г-нъ Молловъ обеща да ги проучи и въ скоро време удовлетвори. Обаче, бюджета на държавата мина и исканията не се прокараха, въпрѣки, че бюджетарната комисия ги възприе. Обещалъ е наново М-ра на финансиитѣ, че още въ тая сесия на народното събрание ще внесе законопроектъ по тия въпроси.

Ясно е, че така справедливитѣ искания, предявени организирано и масово, начело съ Бѣлг. лозарски съюзъ, обърнаха вниманието на управляющитѣ. Ако се засили борбата, ще се дойде до успѣхъ, иначе всичко ще остане гласъ въ пустиня. Така е, който иска организирано и ясно ще получи, а който чака отъ „Господа“ и други да се борятъ за него ще мизерствува. Нека всѣки лозаръ да се запита числи ли се въ лозарското д-во или кооперация, плаща ли редовно членския си вносъ, абонатъ ли е на в. Лозарски прегледъ и найсетне какво прави да привлече и съседа си лозаръ къмъ борба.

Ето, това сж сръдствата за борба, за защита на поминъка ни — лозарството. Ако всички лозари подкрепятъ морално и материално Лозарския съюзъ и в. Лозарски прегледъ и изобщо борбата, ще се дойде до успѣхъ.

Лозари, организирайте се, продължете събранията и протеститѣ си и съ общи усилия защитете правата и интереситѣ на родното ни лозарство.

Належащи мѣрки за подпомагане износа на вина.

(Препоржчани отъ конференцията при Министерството на земледѣлието на 28 и 29 м. м.)

I. По закона за акцизитъ и патентовия сборъ.

1. Да се промѣнятъ постановленията на закона за акцизитъ и патентовия сборъ въ чл. чл. 105, 108, 118, 135 и др., които спжватъ производството, обработката, вътрешната и износна търговия на вината и тѣхнитѣ отпадѣци.

Чл. 118. Да се прилага каквото е предназначението му, само при случаи на незаконно внасяне на спиртни питиета отъ странство у насъ и въ никой случай неговитѣ ужасни санкции (глоба на около хиляда лева на литъръ стоградусова ракия), да не се отнасятъ и до неволни грѣшки при производство, пренасяне, манипулация и търговия съ мѣстни спиртни питиета, както се предвижда прилагането му въ свръзка съ чл. чл. 105 ал. 4 и 108 б. б отъ закона за акцизитъ. Заради това:

Чл. 105 ал. 4, 5 и 6 да се замѣнятъ съ нови алинеи въ смисълъ, че за намѣренъ излишекъ извънъ толеранса и при пропустнати преносителни свидетелства — да се събира глоба равна на двойния акцизъ, както е при всички други данѣци, като толеранса за количеството се увеличи 10⁰%, а за крепкостта — 2 градуса на литъръ.

Чл. 108 „б“ да се измѣни въ смисълъ, глобата да бжде въ размѣръ на двойния акцизъ.

Чл. 135 л, м, н и о — да се намалятъ съответнитѣ наказателни санкции.

Чл. 6 отъ закона за облагане съ акцизъ вината, относно забраната пренасянето вината за обработка презъ време на гроздобера, да се отмѣни.

2. *Да се премахне акциза на виното.* Ако фискътъ не може да се откаже отъ това приходно перо — акцизътъ на виното да се замѣни съ единственъ поземеленъ данѣкъ, като десертнитѣ грозда се освободятъ отъ такъвъ чрезъ съответни компенсации при категоризирането, или чрезъ премии (при износъ).

Ракиитѣ да се контролиратъ по досегашния начинъ, или по другъ начинъ, като за база на облагането имъ служи костюемата стойност на суровитѣ материяли, защото иначе не би се рентирало винарството въобще.

II. По закона за насърчение износа на вината.

Да се направятъ съответнитѣ измѣнения и допълнения въ закона на насърчение износа на вината:

1. Относно *действително* спадане акциза на изнесенитѣ вина или повръщане платения такъвъ на сжщитѣ (Чл. чл. 33, 34 и 34) като това става административно.

Забележка. Въ най-скоро време да се уредятъ въпроситѣ съ гаранцитѣ за изнесени

бурета по действующия законъ за насърчение износа на вината, по който е закжснело представянето на квитанцитѣ въ митницитѣ, или не сж изнесени буретата и до днесъ.

4. Количеството отъ единъ милионъ литри (чл. 10) да се намали на 200 хиляди при съответно намаление на гаранцията.

5. Срокътъ въ чл. 20 да се удължи съ още единъ месецъ.

6. **Чл. 1.** Да се допълни въ смисълъ, че изнасянитѣ вина се освобождаватъ и отъ всички общински берии, като: кантарие, общински налози върху литъръ вино, да се освободятъ и отъ 3 % фактуренъ гербъ при митницитѣ; фирменно право и данѣкъ занаятие не трѣбва да плащатъ чужденци, които правятъ покупки безъ продажби.

7. Изнасянитѣ за странство вина се освобождаватъ отъ навло въ вътрешността, на страната, като тарифирането се опростотвори.

Забележка. Да се повърнатъ въ най-скоро време тарифнитѣ намаления на изнесени за странство вина при режима на действующе съответно намаление.

Да се подпомогнатъ износителитѣ на вина и при навлата въ странство.

8. Да се улесни безплатно престояването на чуждестранни цистерни за износъ на вино въ нашитѣ гари.

9. Да се учреди експортна премия за изнесени въ странство вина.

III.

1. Да се създадатъ държавни районни ант-репозити за вина, подобно на пушкулнитѣ сушилни (пр. Б. З. Банка) съ центрове съ масово производство на грозде.

2. Да се подпомогнатъ кооперативни и частни винарски предприятия, които иматъ удобства за масовъ износъ на вина, чрезъ освобождаване отъ данѣци, даване субсидии и дългосрочни-евтини кредити.

3. Да се подпомогнатъ отъ държавата частнитѣ инициативи за основаването и поддържането на български рекламни винопродавници въ чужбина.

IV.

1. Да се издействува отъ Чехословашко още за тая есенъ разрешение за вносъ на единъ значителенъ континентъ български вина.

2. При сключване на търговски договори съ Австрия, Чехия, Германия, Швейцария и Полша, да се издействуватъ благоприятни клаузи за вноса на нашитѣ вина и грозда.

V.

1. Министерството на Земледѣлието — да проучи отдѣлнитѣ лозарски райони и да препоржча засаждането съответнитѣ винени и десертни сортове.

У П Ж Т В А Н Е

за едновременна борба съ болеститѣ и неприятелитѣ въ овощарството и лозарството.

Съ настъпването на пролѣтѣта започва вегетацията на овощнитѣ дървета и на лозята; а заедно съ съживяването на дърветата и лозитѣ, започва и развиването на разнитѣ болести и неприятели по тѣхъ. Пролѣтната температура и влага сж благоприятна почва за развиването на разнитѣ гъбни болести, които нападатъ лозитѣ и овощнитѣ дървета. Отъ тѣхъ между лозаритѣ най-позната е пероноспората, а между овощаритѣ - монилията и фузикладиума. Сжщо така се излюпватъ разни вредни насѣкоми, които, едвамъ заживѣли, започватъ да нанасятъ своитѣ опустошения, като, търсейки храна, гризатъ младитѣ пжпки, цвѣтъ и листа и въобщо всичко каквото намератъ близо до тѣхъ. Отъ тѣзи вредни насѣкоми най-познати и най-вредни сж ябълковия и гроздовия молецъ.

Отъ горното виждаме, че гъбнитѣ болести и вреднитѣ насѣкоми се появяватъ едновременно напролѣтъ, така че овощаритѣ и лозаритѣ, ако искатъ съ успѣхъ и съ малко трудъ и разноски да водятъ борба съ тѣзи болести и неприятели и да запазятъ реколтата имъ, трѣбва **едновременно** да се борятъ и противъ гъбнитѣ болести и противъ вреднитѣ насѣкоми. Ако лозаритѣ се борятъ съ синъ камъкъ противъ пероноспората, ще предпазятъ лозята си само отъ тази болестъ, обаче, сжщевременно гроздовия молецъ и други гризачи насѣкоми могатъ не само да имъ унищожатъ реколтата, но да изгубятъ и разноскитѣ, направени за борбата противъ пероноспората.

Затоа лозаритѣ на Западъ съ изпитани срѣдства и начини въведоха едновременна борба противъ гъбнитѣ болести и вреднитѣ насѣкоми. Това тѣ достигатъ съ така нареченитѣ **комбиниранни разтвори**. Подъ комбиниранъ разтворъ разбираме, когато въ единъ и сжщъ разтворъ се разстворятъ разни вещества, като медъ, сѣра, арсеникъ и пр, или пѣкъ комбинирани смѣски (специалитети), за да се постигне резултатъ въ борбата, както противъ гъбнитѣ болести, така и противъ гризачитѣ насѣкоми. Знае се, че противъ пероноспората можемъ да се боримъ съ успѣхъ съ медния сулфатъ (синъ камъкъ), противъ гъбнитѣ болести действуватъ само сѣрни препарати (**Сулфаролъ**) и противъ гризачитѣ насѣкоми — арсеникови препарати (**Арзола**); така че ако комбинираме синъ камъкъ, **Арзола** и **Сулфаролъ**, ще получимъ единъ разтворъ, който действува както противъ пероноспората, така и противъ гроздовия молецъ и противъ гниенето на плодоветѣ, монилията, одиума и др. Накратко казано, ако прѣскаатъ лозаритѣ съ горната комбинация, трѣбва да считатъ, че сж извършили всичко възможно и известно до сега въ науката и практиката, което може да се предприема за запазване реколтата въ лозарството и въ овощарството.

Целта на настоящето е да запознаемъ лозаригѣ и овощаригѣ съ водене на едновременна борба, въ лозарството и въ овощарството и да имъ дадемъ норми за това.

I. Въ лозарството.

а) **I-во пръскане**, когато лѣторастигѣ на лозата достигнатъ 6—8 сантиметра.

съ разтвори, на 100 литри вода:

Синь камъкъ	1	кгр.
Сулфаролъ	$\frac{1}{2}$	"
Арзола	$\frac{1}{4}$	"
Гасена варь	1	"

или на 100 литри вода:

Тутокилъ	$\frac{1}{2}$	кгр.
Сулфаролъ	$\frac{1}{2}$	"
Гасена варь	1	"

б) **II-ро пръскане** — следъ прецѣвтяването:

съ единъ отъ сжжитѣ разтвори.

Ако се е закжснѣло съ това пръскане и червейчетата на гроздовия молецъ сж порастнали, трѣбва да се употреби 2 кгр. тутокилъ.

в) **III-то пръскане** се извършва споредъ времето и развитието на гроздовия молецъ съ единъ отъ сжжитѣ разтвори. Въ влажно време може да се наложи и четвърто пръскане.

Следъ всѣки дъждъ пръскането се повтаря.

Нека да знаятъ лозаригѣ, че тутокиловия разтворъ, както и комбинацията отъ синь камъкъ съ Арзола, действуватъ едновременно противъ пероноспората и противъ гроздовия молецъ, така че, при пръскане съ тия разтвори, става излишно пръскането съ други разтвори и съ парижка зеленина; ако въ тутокиловия или бордолезовия разтворъ се постави и Сулфаролъ тѣ действуватъ и противъ гниенето на гроздето.

Потрѣбни количества:

За единъ декаръ.

а) при борба съ бордолезовъ разтворъ:

Синь камъкъ	5	кгр.
Сулфаролъ	$\frac{1}{2}$	"
Арзола	1	"
Гасена варь	5	"

б) при борба съ тутокиловъ разтворъ:

Тутокилъ	6	кгр.
Сулфаролъ	$\frac{1}{2}$	"
Гасена варь	3	"

2. Да се организира веднага и въ най-широкъ мащабъ борбата съ болеститѣ и неприятелитѣ по лозята.

3. Да се устроятъ практически курсове за винарска техника, за произвеждане типови вина за износъ и др.

4. Да се изработи и приеме законъ за вината.

VI.

1. Да се съгласуватъ действията на специални служби при Търговско-индустриалнитѣ камари по отношение износа на вино и грозде.

Мѣрки за осигуряване на по-голямъ износъ на десертно грозде презъ настоящата 1930 година.

(Препоръчани отъ конференцията при Министерството на земледѣлието на 28 и 29 м. м.)

I. Доставяне или приспособяване на достатъчно вагони по възможностъ отъ италиански типъ за износъ на грозде.

Парка отъ миналата година (около 120 вагона) е съвсемъ недостатъченъ за настоящата година, презъ която износа вѣроятно ще надмине 5,000,000 кгр. Той трѣбва да бѣде около 500 вагона, понеже ще се изнася въ по-далечни пунктове и то не само грозде, но и прѣсни овошни плодове (сливи и ябълки).

II. Осигоряване на безпрепятственъ бързъ и евтинъ (съ намаление) превозъ на грозде и амбалажъ по нашитѣ желѣзници и презъ Югославия, Ромъния и Унгария.

III. Реклама на българското грозде въ чужбина, чрезъ статии въ чуждитѣ специални вестници, обява по трамваитѣ, изложби и пр.

IV. Назначаване на търговски аташета на първо време въ Виена и Берлинъ или Хамбургъ за следене на чуждитѣ пазари, подпомагане и уплѣтане на нашитѣ износители, констатиране качеството на изнесеното грозде и пр., като

сщевременно се разшири информационната служба.

V. Подпомагане на българскитѣ търговци чрезъ кредитъ, за да организиратъ вътрешната търговия съ гроздето.

VI. Учредяване на контрола върху изнасяното грозде, съ цель да се осигори износъ само на доброкачественно такова. Контролата да се управлява отъ компетентни органи и по начинъ, че да не спѣва износа. *Учредяването на износната марка се смѣта за преждевременно.*

VII. Ефикасенъ контролъ върху посадочния материялъ — лозитѣ.

VIII. Проагитиране правилния начинъ на засаждане и отглеждане на десертнитѣ грозда и системна борба противъ болеститѣ и неприятелитѣ по лозата.

IX. Издействование на контингентъ въ Полша и Чехославия и търговски договори съ Сръбноевропейскитѣ държави — Германия, Австрия и Чехославия.

Д. х. Хр. Кушевъ

Бждещето на нашето винарство.

Между многото мѣроприятия, които се желаятъ за заздравяване на нашето лозарство, трѣбва да се подчертае стабилизиране на сществуящитѣ винарски кооперации и създаването на нови такива въ всички лозарски крайща. Смѣтамъ за единствено правилно насочване това, защото ние сме страна съ малко капитали, които намиратъ много по-голямъ доходъ въ предприятия отъ другъ характеръ. За да си помогнемъ въ този случай, най-естествено за нашето дребно лозарство се явява кооперирането на дребнитѣ стопански сществувания, които чрезъ общи усилия и съдействие отъ държавата и голѣмитѣ кредитни институти ще могатъ да си извоюватъ подходящъ самостоятеленъ и сносенъ животъ. Но за това е необходимо високо кооперативно съзнание отъ страна на лозаритѣ и усвояване идеята за подпомагане на нашето лозарство отъ страна на държавата.

Единъ прегледъ на сществуящитѣ кооперации ще ни увѣри въ тѣхния анемиченъ жи-

вотъ — пълни затруднения, които въ повечето случаи довеждатъ до разочарования. Анкетата, която Министерството на земледѣлието нареди до земледѣлскитѣ катедри презъ миналата година за положението на винарскитѣ кооперации ни донесе данни, които представятъ въ общи линии тежкото положение на тѣзи кооперации. Единствената винарска кооперация основана преди войната е въ Сухиндолъ, която благодарение крайно благоприятнитѣ стопански условия се разви до съвършенство. Следъ войната, обаче, поради затруднение въ пазаря и голѣмата духовна криза дойде до положение на упадѣкъ. Докато въ 1909 год. кооперацията е имала 243 члена въ настоящия моментъ се подкрепва отъ 154. Въпрѣки голѣмитѣ сгради и инвентаръ, съ които разполага, изчислени на 5—6 милиона лв., кооперацията преживява криза, преди всичко кооперативна. Задълженията на тази кооперация възлизатъ на 3 и половина милиона лева, тѣ трѣбва да се изплащатъ отъ много малко чле-

нове, поради което се руши кооперативното настроение. „Гъмза“ има условия за приготвяне на 1 милионъ литри вино, а сега се използва само за 300,000 литри. Тукъ е необходимо повдигане духа на лозаритѣ, по-голъма икономия и съвършено използване на съществуващото богатство, за да се намаляватъ разноснитѣ за лихви и погашения. Действително се забелязва вече новъ подемъ и стабилизиране, което ни само радва, обаче трѣбва по-голъма обществена подкрепа.

Новооснованитѣ кооперации проявяватъ само желание за общъ животъ, тѣ съществуватъ съ малки изключения само на книга. По-голъмо внимание заслужаватъ кооперациитѣ въ Сливенъ, Ямболъ, Плъвенъ, Чирпанъ, Ст. Загора и Килифарево. Тѣ сж организирани съ по-голъмъ ентузиазъмъ, стопанска нужда и търговски похватъ. Сложили сж начало на строежъ, за да осигурятъ основата на едно правилно съществуване, останалитѣ кооперации работятъ при най-голъми неудобства, проявяватъ само желания за работа, обаче далечъ стоятъ отъ реалното.

Нашитѣ лозари сж бедни хора, тѣ не могатъ да иматъ срѣдства за подобни голѣми, предприятия, освенъ това кредита съ който разполагатъ е ограниченъ. Голѣмиятъ въпросъ който има да разрешимъ е да намѣримъ начинъ и срѣдства за подпомагане. Трѣбва да заработимъ по-решително, като подготвимъ кооперациитѣ — лозари къмъ по-голъми жертви, а същевременно имъ осигуримъ по-голъмъ и евтинъ кредитъ, за да устроятъ винарски предприятия.

За примѣръ ще взема винарската кооперация „Камъка“ въ гр. Горна Орѣховица, която е основана презъ 1927 год., започна работа съ 49 члена, а презъ 1929 година — 75, всичкитѣ разполагатъ съ 497 декара лозя, иматъ дѣловъ капиталъ 154,200 лева. Не разполагатъ съ собствена изба, ползватъ се съ наета такава. Какъ може да работятъ правилно и съ успѣхъ при тия условия? Благодарение на голѣмия търговски похватъ, трудолюбие и сдруженостъ, намиратъ възможностъ още да се справятъ съ голѣмитѣ неудобства. Тѣхното винарствуване е най-обикновено, то не се различава отъ това на частнитѣ изби, обаче общността имъ дава възможностъ да привлечатъ повече търговци-купувачи, за да продадатъ при по-добра смѣтка. Винарствуването предполага преди всичко винарски помѣщения и инвентаръ, а не само по-голъми количества вино! Една кооперация, каквато е въ Горна Орѣховица, която може да се развие до едно срѣдно производство надъ 500 хиляди литри се нуждае отъ помѣщение за най-малко единъ и половина милионъ лева и сждове за сждо толкова, като се прибави инвентаръ за 200 хиляди лева, остава да смѣтаме, че ще вложи капиталъ на една сума 3·2 милиона лева. Естествено вложения капиталъ ще наложи годишно 0·50 лева разходъ на литъръ вино за погашение и лихви, които ще обременяватъ производството.

Анкетата ни подчертава доста ярко голѣ-

мата нужда отъ подпомагане на кооперациитѣ. Кооперациитѣ самички не биха преодолѣли голѣмитѣ пречки и следъ непродължително лутане ще се разформируватъ. Вънъ отъ материалната подкрепа, която трѣбва да даде държавата, дългъ се налага да организираме и дадемъ указания за по-сполучливъ строежъ, съоръжения и пр. Че действително иматъ нужда въ това отношение отъ подобни напѣтствия, ще ни покажатъ много случаи изъ живота на кооперациитѣ. Миналата година бѣхъ въ с. Бреница, гдето избата на винарската кооперация е частна такава, обаче въ периодъ на преговори да бжде купена отъ винарската кооперация. Тя има голѣми несъобразности при устройството ѝ. Особено грамаднитѣ циментови резервуари, които даватъ широко съприкосновение на виното съ бетона, понеже не сж облечени въ стъкло, говори за липса на най-елементарни познания по винарската техника.

Втори случай ме убеди въ необходимостта отъ по-ефикасното намѣстване на държавата.

Фирмата „Рооцокъ“ отъ Виена строи бетонни сждове, облечени съ стъкло, много и у насъ, безъ огледъ на нуждата. Затова трѣбва да се уста нови необходимостта и количеството на нуждитѣ бетонни сждове, и дадатъ правилни съвети за целта. Смѣтамъ, че е необходимо архитектурното бюро при Министерството на земледѣлието да изработи планове за винарски изби, които ще се изработятъ при участието на добри наши специалисти винари, като се опредѣли отношението на бетоннитѣ сждове къмъ другитѣ. Въ Австрия и Унгария, намиратъ, че циментовитѣ сждове трѣбва да служатъ главно за копажиране (егализиране) на виното. Въ много случаи се използватъ и за временно престояване, обаче никога не служатъ за отлежаване и зрѣние на виното. Типове вина може да се получаватъ само при използване на много грамадни бетонни сждове, обаче, тѣ не бива да бждатъ повече отъ 150—200 хиляди литри, останалитѣ бѣчви трѣбва да бждатъ дървени.

Така е въ всички почти голѣми търговски изби на западъ и ако бѣ нужно замѣстването на дървенитѣ сждове съ бетонни, добритѣ търговци които всѣкога сж много точни въ смѣткитѣ си щѣха отдавна да направятъ това. Ние трѣбва да напѣтствуваме нашитѣ кооперации да не правятъ грѣшки. Анкетата и сведенията, които имаме ни показватъ, че болшинството на кооперациитѣ се намиратъ въ едно начало, ентузиазъмътъ е голѣмъ, но сж бедни! Необходима е подкрепа, която трѣбва да се изрази както въ материално отношение, така и въ организационно, а най-после и при пласимента на производството. За тази целъ основното проучване на кооперациитѣ е крайно необходимо, а същевременно и организиране на нови такива. Въ по-голъмитѣ лозарски центрове, трѣбва да образуваме районни винарски изби подъ вещото финансиране и ръководство на Българската Земледѣлска Банка. По този начинъ ще тласнемъ нашето лозарство въ правиленъ развой и ще подготвимъ производството си, както за пазаря въ страната, така и въ чужбина.

Бълчо Ив. Бълчевъ
(инж. агрономъ).

Гроздовиятъ молецъ.

(Продължение отъ брой 4).

Съ цвѣтна картина*).

Борба презъ растежниятъ периодъ.

За унищожаване гжсеницитъ на молеца въ Ст. Загорскитъ лозя сж изпитани следнитъ химически срѣдства: „Парижка зеленина“, „Носпразенъ“, „Тутокиль“, „Оловенъ Арсениятъ“ и „Тютюневъ Экстрактъ“.

Тѣзи химически срѣдства сж употребени въ раствори съ които се прѣскаха цвѣтнитъ реси и ягоридата. За да се направи преценка за практическата стойностъ на препаратитъ, касателно тѣхната ефикасностъ за преследваната цѣль, както и отъ економическа гледна точка за направенитъ по тѣхъ разходи, всички гореизброени химически срѣдства сж подлагани на анализъ въ окръжната химическа лаборатория въ града.

Употрѣбени химически срѣдства:

„Парижка Зеленина“. Свѣтло зеленикавъ извънредно ситенъ прахъ. Химически парижката зеленина представлява мѣденъ оцето арсенитъ. Арсениковата сила на това химическо срѣдство изразена въ As_2O_3 бѣше 53·13%. Въ борбата противъ молеца се употребява въ доза 150 до 200 гр. за 100 литри растворъ. Парижката зеленина може да се употребѣи само, когато се касае за борба насочена изключително противъ молеца или пъкъ съвмѣстно съ бордолезовия растворъ, когато се използва съвмѣстно въ борбата противъ пероноспората и противъ молеца. За практическо улеснение най-добре е лозаритъ да си приготвятъ предварително въ отдѣлни пакетчета парижка зеленина по за едно буре растворъ. Следъ като бордолезовия растворъ е готовъ, слага се въ него по едно пакетче парижка зеленина. Слагането на „парижка зеленина“ става обикновено по следниятъ начинъ:

Въ една стъклена или чугунена чаша се изсипва внимателно приготвеното пакетче парижка зеленина (доза за едно буре растворъ) и започва да се сипва по малко вода, капка по капка като сжщевременно съ една клечка както се замиса хлѣбъ постепенно се завалва една тѣстяна топчица, която съ постоянното слагане вода се търкаля съ клечицата до като всичката изсипана въ чашата парижка зеленина се завалва на тѣсто. Слагането на капкитъ вода и бъркането съ клечката непрекъснато продължава и следъ това като полученото тѣсто постепенно почва да се размива. Работата продължава така до като се получи накрая една свѣтло зелена бозица (растворъ) която се изсипва въ готовия синъ камъченъ такъвъ, разбърква се много добре съ единъ дървенъ колъ и раствора е готовъ за прѣскане.

Когато раствора ще бжде използванъ само противъ молеца, то парижката зеленина се

сипва въ бурето за прѣскане само съ вода като за 100 литри растворъ се слага по $\frac{1}{4}$ кгр. горена варъ, която предварително се угасява.

Парижката зеленина се много бързо утаява въ раствора, за това последниятъ трѣбва често да се бърка.

Това химическо срѣдство въ зависимостъ отъ произхода му се явява на пазаря съ непостоянна арсеникова сила, която трѣбва нашитъ опитни институти постоянно да контролиратъ и съобразно съ нейниятъ съставъ агрономитъ да направляватъ количествата, които трѣбва да се препоръчатъ на населението. При „парижка зеленина“ съ арсеникова сила каквато се означава въ заглавието се използва обикновено 150 грама за 100 литри растворъ. Този процентъ е ефикасенъ, обаче, върху гжсеницитъ на молеца до като сж още съвършено малки, Щомъ гжсеницитъ поотскочатъ, арсениковата сила на този процентъ се оказва недостатъченъ и се наложи засилването дозата на 200 грама за 100 литри растворъ. При тази последна доза, обаче, напрѣсканиятъ растворъ причинява значителни пригори по нѣжнитъ листа, връхчетата на филизитъ, отчасти даже и по ресата. Ето защо при употреблението на парижката зеленина въ борба съ молеца, при първото прѣскане не трѣбва употребената доза да надвишава 150 грама за 100 литри растворъ. Следъ прецѣвтяването, обаче, дозата трѣбва да се увеличи на 200 грама.

Изтърсването на пакетчето парижка зеленина въ чашата за размиване трѣбва да става съвсемъ предпазливо, защото парижката зеленина е извънредно ситенъ прахъ, който отъ малко трѣскане се вдига на пушилекъ и отъ една страна се хаби, а отъ друга, отровниятъ прахъ може да попадне въ носа или по лицето на работника, който манипулира съ него.

„Носпразенъ“. Този химически препаратъ се явява на пазаря въ видъ на прахъ съ сивъ циментовъ цвѣтъ. По съставъ „носпразенътъ“ представлява една комбинация отъ мѣдни соли и арсеникови съединения. Съдържа As_2O_3 —6·56% и $CuSO_4$ —85·79%. Нагоденъ е да се води съ него борба едновременно противъ пероноспората и противъ молецътъ. Обикновено препоръчваната доза „носпразенъ“ е $1\frac{1}{2}$ кгр. за 100 литри растворъ. Тази доза, обаче, има резултатенъ ефектъ противъ гжсеницитъ до като сж малки. Щомъ гжсеницитъ порастнатъ $1\frac{1}{2}$ % растворъ е слабо ефикасенъ и се налага дозата да се увеличи тогава на 2 кгр. за 100 литри растворъ. Приготовлението на раствора става по следниятъ начинъ: Опредѣленото количество „носпразенъ“ се слага въ бурето за растворъ съ половината отъ цѣлото количество вода и съ една дървена мет-

* Цвѣтната картина се изпраща последователно на тѣзи които изплащатъ абонамента си.

ла се бърка въ продължение на единъ часъ за да се постигне пълното разстваряне на носпразена. До като се разстваря „носпразена“, въ едно каче (чебуръ) се угасява въ малко вода варъта, като се смѣта по 250 грама негасена варъ за всѣки килограмъ „носпразенъ“. Вареното (киречено) млѣко после се разрежда съ останалото количество вода и следъ това разстворениятъ „носпразенъ“ се смѣсва съ киреченото млѣко и разстворѣтъ е готовъ за прѣскане.

„Носпразенътъ“ е единъ препаратъ, който употребенъ въ достатъчно количество и навременно използванъ дава сигурни резултати въ борбата противъ гроздовия молецъ. Този препаратъ, обаче, днесъ се поднася на лозаря на една много висока цена. Наистина съ него се води едновременно и борбата противъ пероноспората, но като се има предвидъ, че за да се гарантира ефекта на препарата и противъ пероноспората и противъ молеца трѣбва да се употребяватъ непременно два килограма отъ него, за да се разчита на единъ и половина килограма меденъ сулфатъ и достатъчно арсеникова сила, то цената 50 лева на каквато се продава днесъ на пазаря го прави недостъпенъ за лозаря, особно при съществуващата днесъ, стопанско економическа криза въ лозарското производство. За да добие по широко приложение въ борбата съ гроздовиятъ молецъ „носпразенътъ“ при сегашниятъ си съставъ трѣбва да се предлага на лозаря по 30—35 лв. килограма най-много.

„Тутокилъ“. Тутокилътъ е единъ химически препаратъ съ сиво зеленикавъ цвѣтъ, когото фабриката продава въ специални картонени пакети по 1 кгр. По призвание този препаратъ напълно се схожда съ носпразена. Тутокилътъ е една подобна комбинация отъ медни соли и арсеникови съединения. По съставъ той съдържа As_2O_3 —7.85% и $CuSO_4$ —47.17%. Нагоденъ е сжщо както носпразена за водене едновременно борба противъ пероноспората и противъ гроздовиятъ молецъ. И тукъ обикновенно препоръчваната доза е единъ и половина килограма за 100 литри разстворъ. Тази доза, обаче, както и при носпразена е недостатъчна за по възрастнитѣ гжсеници, въ който случаи процента трѣбва непременно да се увеличи на два килограма за 100 литри разстворъ. Приготовлението на тутокиловиятъ разстворъ става почти сжщо така както и при носпразеновия. Следъ испиването на определеното количество тутокилъ въ бурето съ вода, за да бжде готовъ разствора тукъ се бърка само около половинъ часъ. Преди да се прѣска разствора и тукъ киселинността на последния се неутрализира съ киречено млѣко, като се смѣта $\frac{1}{4}$ кгр. горена варъ ($\frac{1}{2}$ кгр. гасена) на всѣки кгр. тутокилъ. Тутокилътъ, употребенъ умело и на време има сжщо така сигуренъ ефектъ върху гжсеницитѣ на молеца. Употребенъ, обаче, и съ огледъ едновременно да се води борбата и противъ криптогамическитѣ болести, при пероноспорна година трѣбва да се употребѣи непременно въ до-

за $2\frac{1}{2}$ кгр. за 100 литри разстворъ, за да се разчита на присѣтствието на една достатъчна доза меденъ сулфатъ. И тукъ трѣбва да се направи сжщата констатация, че препаратътъ се предлага на лозаритѣ на недостъпна цена. Имайки предвидъ процентното съдържание на съставнитѣ му химически срдства и този препаратъ, за да очаква по-широко приложение трѣбва да се купува отъ лозаритѣ най-много 30—35 лева килограмъ.

„Оловенъ арсениятъ“. Това химическо срдство напоследъкъ доби много широко приложение въ Франция въ борбата на лозаритѣ съ гроздовитѣ молци. Презъ годинитѣ 1928 и 1929 година изписахъ малки количества отъ него отъ францюзката къща Comptoir Agricole & Commercial 52 Rue de Clichy въ Парижъ и паралелно съ другитѣ препарати въ собственитѣ си лозя заложихъ наблюдения и съ него. Въ заложенитѣ съ него опити, оловениятъ арсениятъ употребихъ въ доза 1 кгр. за 100 литри разстворъ въ каквато доза се използва въ Франция. Ефикасността на препарата противъ гжсеницитѣ на молеца е сигурна. Арсениковата сила на препарата проверена на тукашната окръжна химическа лаборатория се оказа въ As_2O_3 13%, Pb 87%. Имайки предъ видъ арсениковата сила на препарата и цената 35—40 лв. кгр., на която се оферира отъ фабриката франко Бургазъ, оловениятъ арсениятъ може да се плаща отъ лозаритѣ въ страната на цена, при която получениятъ разстворъ ще струва почти наравно съ парижката зеленина. При това оловениятъ арсениятъ има значителни предимства надъ парижката зеленина: 1. Не причинява никакви изгаряния по нѣжнитѣ органи на лозята и 2. Употреблението му е извънредно практично. Оловениятъ арсениятъ марка „De Swift“ е една сиво зеленикава рядка каша, която извънредно лесно се размива на боза въ една кофа съ вода и се сипва въ готовиятъ бордолезовъ разстворъ или пкъ въ развива само съ вода въ бурето за прѣскане когато прѣскането е насочено само противъ молеца. Фабриката доставя оловениятъ арсениятъ въ тенекени варелчета по 2, 5, 10 и 30 кгр.

Оловениятъ арсениятъ е сравнително достъпенъ и бързо се утаява на дъното на сжда въ когото се намира приготвениятъ отъ него разстворъ, ето защо разстворѣтъ трѣбва много често и основно да се разбърква.

„Тютюневи екстракти“. Освѣнъ арсениковитѣ съединения, за унищожаване гжсеницитѣ на молеца се използватъ съ много голѣмъ успехъ тютюневитѣ екстракти. Тютюневиятъ листъ въ зависимостъ отъ култивираниятъ сортъ, почвеннитѣ и климатически условия въ своя съставка съдържа отъ 2 до 8% отъ отровниятъ алкалоидъ „никотинъ“. Освѣнъ „никотина“ въ съставка на тютюневиятъ листа влиза и другъ алкалоидъ „никотианинъ“, който има по слаба тютюнева миризма. Чистиятъ никотиновъ разстворъ безцвѣтна течность когато е прѣсно приготвено

а щомъ постои известно време, той се окислява, течността потъмнява и става светло кафява.

Никотиновитъ разтвори въ ржцетъ на лозаря даватъ едно много ефикасно сръдство за борбата съ молеца. До като арсениковитъ разтвори действуватъ върху гжсеницитъ на молеца чрезъ отровната паша, която последнитъ трѣбва непременно да ядатъ за да последва смъртъта, при никотиновитъ разтвори унищожителното действие се проявява по нѣколко различни начини:

1) Никотиновитъ разтвори действуватъ инсектифужно т. е. чрезъ силниятъ парливъ и неприятенъ мирисъ на никотина, тѣ пропѣждатъ самитъ пеперудки отъ напрѣсканитъ лози и по този начинъ по напрѣсканото грозде ще бждатъ снесени сравнително малко яйца. Освенъ това отъ миризмата бѣгатъ и излюпенитъ гжсенички,

2) Когато разтворътъ попадне по самитъ гжсенички, вследствие никотиновитъ пари кожаната транспирация се парализира и гжсеничкитъ умиратъ отъ задухъ, отъ асфиксия и

3) Никотиновитъ разтвори действуватъ и като арсениковитъ съединения, като поднасятъ на гжсеницитъ отровена отъ никотиновия алкалоидъ паша.

Въ Франция употреблението на никотиновитъ разтвори въ борба съ молеца е много широко разпространена. Приготовлението на тютюневитъ екстракти тамъ е монополъ на държавата. Въ България гдѣто тютюневото производство е така голѣмо, тютюневитъ екстракти трѣбва да добиятъ най-широко приложение у насъ като измѣствятъ до голѣма степенъ арсениковитъ препарати чрезъ които се изнася скромната българска валута. Производството на тютюневитъ екстракти може да стане и у насъ държавенъ монополъ. Държавата може да инсталира една централна юзина, да прибира тютюневата фурда отъ всички тютюневи фабрики въ страната и да произвежда тютюневи екстракти, които широко се пласиратъ между лозаритъ и овощаритъ въ страната.

Съ тютюневитъ екстракти борбата противъ гроздовиятъ молецъ може да бжде свободно продължена дори и следъ прошарването на гроздето, както това е възприето въ Франция, тъй като отровниятъ никотиновъ алкалоидъ скоро се губи въ окислителни никотинови испарения. По този начинъ смѣло се засѣга развитието и на третата генерация отъ развитието на молеца, до като при употреблението на арсениковитъ химически сръдства къснитъ прѣскания представляватъ известна опасностъ за обществената хигиена и трѣбва да се отбѣгватъ.

Въ практиката се употребяватъ или фабрични чисти никотинови екстракти или обикновеннитъ тютюневи сокове. Обикновенниятъ тютюневъ сокъ (тютюнева отвара), обаче, като предстои известно време претърпява органически ферментации, които намаляватъ до голѣма степенъ инсектисидната му сила. За това при

употрѣблението на обикновенитъ тютюневи отвари трѣбва да се използватъ сравнително прѣсно приготвени сокове. Най-удобно практическо използване иматъ, обаче, чиститъ никотинови разтвори. Тѣ не съдържатъ ферментиращи матери и могатъ да се запазятъ за дълго време. Тѣ се поднасятъ на лозаря въ тенекиени варелчета въ силно концентрирано състояние и така лесно се пренасятъ на най-далечни разстояния. Чиститъ никотинови разтвори сж почти безцветни, съвършено бистри и не причиняватъ никогда запушвания на прѣскачкитъ. Тѣ иматъ единъ постояненъ никотиновъ градусъ и съ тѣхъ може точно споредъ нуждата да се увеличи или намали процента на никотина въ разтвора, за да се усигори отъ една страна ефикасното му действие и отъ друга да се избѣгнатъ пригоритъ по нѣжнитъ части на лозата. Къмъ чиститъ никотинови екстракти трѣбва да бждатъ насочени настоятелнитъ пожелания на българскитъ лозаръ както къмъ държавата така и къмъ частната инициатива.

До като се създаде, обаче, това желано положение у насъ, въ борба съ молеца могатъ да се използватъ съ успѣхъ и обикновеннитъ тютюневи екстракти, които българскитъ лозари могатъ да си приготвятъ сами като използватъ тютюневата фурда, която при поискване отъ акцизнитъ власти всѣки лозаръ може да получи безплатно отъ тютюневитъ фабрики. Тютюневата фурда, обаче, въ зависимостъ отъ качеството на различнитъ тютюни както и отъ естеството на самитъ отпадци отъ които се състои — има различенъ съставъ и полученитъ тютюневи сокове иматъ различно процентно съдържание на никотинъ. Това обстоятелство като се има предвидъ, разтвора не бива да се прѣска на цѣлото лозе до като не се направятъ предварително проби съ отдѣлни само лози. Населението до голѣма степенъ би било улеснено въ тази насока, ако тютюневата фурда се събере отъ акцизнитъ власти на единъ или нѣколко пункта, да се обърка въ по еднообразенъ харманъ и следъ това да се изследватъ сръдни проби, отъ резултатитъ на които агрономитъ да извлечатъ указания за масово възприемане отъ населението въ даденъ районъ.

Така презъ 1928 и 1929 година заложихъ опити съ тютюнева отвара въ мѣстността „Кемекли аланъ“ въ лозето на Бѣлчо Ив. Бѣлчевъ и въ мѣстността „Джиллата“ въ лозето на Ст. Драгановъ. Отъ различнитъ комбинации, които изпитвахъ, получихъ напълно ефикасенъ разтворъ безъ да се причини пригоръ по гроздовата реса съ следната тютюнева отвара: въ единъ казанъ сложихъ 12 кгр. тютюнева фурда съ 120 литри вода, която подложихъ на изваряване до като обемътъ се намали на $\frac{1}{4}$. Изтисканъ и прецеденъ полученитъ около 30 кгр. тютюневъ сокъ, при анализътъ въ тукашната окръжна химическа лаборатория се оказа съ едно съдържание отъ 0.4% никотинъ. Когато

пръскахъ само съ тютюнения сокъ полученитѣ 30 литри тютюнева отвара азъ разреждахъ съ прѣсна вода до 100 литри обемъ. За по-голъма ефикасность на раствора, наскоро преди пръскането прибавяхъ по половинъ килограмъ гасена варь, която улеснява излъчването на никотина въ тютюневия растворъ.

Тютюневата отвара може да се използва и съвмѣстно съ бордолезовия растворъ. Въ такъвъ случай бордолезовиятъ растворъ, съ опредѣленитѣ количества синъ камъкъ и варь се пригавя въ по-малко количество вода, сипватъ се 30-тѣ литри тютюнева отвара и следъ това раствора се долива съ вода до цѣлия обемъ 100 литри. При пръсканията за борба съ втората и третата генерация на молеца, азъ употребихъ по силенъ растворъ като вземахъ 14 и 15 кгр. тютюнева фурда за 100 литри растворъ, безъ да се получатъ каквито и да било видими нсудобства за плода на лозата. *За най-удобно практическо използване въ борбата съ молеца у насъ азъ намирамъ щото арсениковитѣ химически сръдства да се използватъ при съвмѣстното пръскане съ бордолезовъ растворъ, а тютюневата отвара да се употреби въ пръсканията специално насочени само противъ молеца.*

Препаратътъ „Перунъ“ е едно голѣмо улеснение вече за лозаря. Той ни дава единъ готовъ вече гжстъ фабриченъ тютюневъ екстрактъ, полученъ чрезъ суха дистилация. Една проба изследвана въ тукашната химическа лаборатория даде едно процентно съдържание отъ 8-93% никотинъ „Перунътъ“ трѣбва да получи широко приложение въ борбата съ молеца у насъ. Необходимо е, обаче, отъ страна на опитнитѣ институти у насъ да се правятъ редовни провѣрки върху процента на никотиновата сила и съобразно да се даватъ упжтвания на лозаритѣ. Така при горниятъ съставъ, когато ще се пръска гроздовата реса не трѣбва да се слага

повече отъ 1½ кгр. „Перунъ“ за 100 литри растворъ. *Въ всѣки случай съ „Перунътъ“ се туря началото на една много полезна за народното стопанство индустрия, която трѣбва отъ всички страни да се поощри, защото чрезъ „Перунътъ“ ще се дойде до чиститѣ никотинови екстракти съ постояненъ никотиновъ градусъ.*

Въ единъ сравнителенъ прегледъ на ефикасността на изброените химически сръдства, много трудно е да се даде резко предпочитание. Афиширането ефикаснитѣ по градацията на стълба съ математическа прецизность както нѣкои у насъ се осмеляватъ да публикуватъ, какво:

Препаратъ „Х“ при дадени условия унищожава 65% отъ гжсеницитѣ.

Препаратъ „У“ при сжщитѣ условия унищожава 60% отъ гжсеницитѣ.

Препаратъ „З“ при сжщитѣ условия унищожава 55% отъ гжсеницитѣ и т. н. споредъ менъ е една публикация по скоро съ рекламенъ характеръ, но не може да има цената на една строга преценка за абсолютна ефикасность на химическо сръдство. Въ моитѣ наблюдения азъ много ясно константирахъ, че едно и сжщо химическо сръдство за две почти еднообразни парцелки дава различни проценти на дадено химическо сръдство зависи до голѣма степенъ отъ разни относителни положения. *Най-сжщественниятъ относителенъ факторъ, споредъ менъ, това е възрастъта въ она моментъ не когато е пръскано а когато гжсеницата е консумирала отровна паша.*

Всички гореизброени химически сръдства, прочие, употребени умѣло и въ необходимата доза сж съ сигуренъ ефектъ противъ поколенията на молеца. На лозаря остава да предпочете сравнително най-ефтиния, какъвто ще намѣри на пазаря.

Следва.

И. И. Хранковъ

Пакъ за лозовата пероноспора.

Его единъ въпросъ, по който и у насъ е писано и говорено твърде много — отъ 1897 г., когато за пръвъ пжтъ се появи тази грозна болестъ.

Макаръ че скоро следъ появяването ѝ за пръвъ пжтъ въ Европа — въ Франция презъ 1878 г., бѣ откритъ сигурния лѣкъ противъ нея отъ ученитѣ французи Мийарде и Гейонъ, който лѣкъ е познатъ днесъ и на най-дребния нашъ лозаръ — въпрѣки това, този въпросъ е колкото старъ, толкова и новъ. А това е тъй, защото и досега въ Франция напр. въ земледѣлскитѣ и лозарски списания не спиратъ да пишатъ ежегодно по него и то не само по веднажъ, а даже по 2—3 пжти. А пишатъ и приповтарятъ описанията, защото все още има заблудение у много

лозари относно тази болестъ, начина и времето за заразяването на лозовитѣ листа, цвѣтнитѣ реси и гроздето, както и начина и времето за пръскането — лѣкуването ѝ.

Ето по тѣзи причини и съображения у насъ не само не е излишно, но е наложително да се пише и доуяснява всичко това, тъй като все още ежегоднитѣ опустошения, които тази страшна болестъ върши въ лозята, сж много голѣми. А го е, защото у насъ има много лозари, които вършатъ пръсканията напимѣр лошо и ненавремененно или отъ незнание, или отъ недостатъчно старание. Така, мнозина сж още българскитѣ лозари, които или не знаятъ или не искатъ да знаятъ, че не е нужно да се чака да бждатъ заразени лозовитѣ листа и да се появя-

атъ отличителнитъ петна по тѣхъ следъ което акъ тогава прѣскаатъ. Съ други думи *отдавна установено и трѣбва да се знае и повѣрва отъ всякого, че цвѣтнитъ гроздови реси може да бждатъ заразени направо отъ болестта, безъ непременно и предварително да е станало заразяване на листата.*

Когато нападението отъ болестта е твърде ранно, а такова то бива не рѣдко, повърхността на цвѣтнитъ реси е почти еднаква съ тази на листата и понеже тя — повърхността има „стомати“ (невидими съ просто око дупчици, презъ които се вмѣкватъ болестнитъ спори) също е, че и тѣ сж тѣй заразими — цвѣтнитъ реси, както листата. Даже по него време (периодъ) листата, на които горната повърхность е съ значително по-малко „стомати“, сж по слабо заразими отъ реситѣ. За да могатъ пѣкъ болестнитъ спори да проникнатъ отдолу на листата, трѣбва силенъ дѣждъ, който, съ размърдането на листата, размѣства последнитъ и впоследствие става оттичане на воднитъ капки отъ горната повърхность върху долната. Отъ роса и мъгла, които се произвеждатъ само въ тихо време, минаването на водата отъ горната върху долната повърхность е невъзможно; и ето защо, противно на онуй, което изобщо се мисли и вѣрва отъ агрономина, може да се приеме, *че росата и мъглата сж безвредни относно заразяването на листата.* Реситѣ, обаче, на които „стоматитѣ“ не сж запазени — *открити сж на росата и мъглата,* следователно и по-изложени сж на заразяване, особено презъ този периодъ. Ето защо *е наложително първото прѣскане на реситѣ да се извършва незабавно щомъ тѣ почнатъ да бждатъ откривани отъ листата, които до тогава повече или по-малко сж ги заобикаляли и покривали.* Това първо прѣскане е основно и решително за по-нататъшното запазване на реситѣ и ето защо *то трѣбва да се прилага винаги както въ влажно така и въ сухо време.*

Когато листата понаедрѣятъ, тѣ покриватъ по-пълно реситѣ и ги предпазватъ отъ росата. Ако, отъ друга страна, листата сж прѣскани съ бордолезовъ разтворъ, то водата която се стича отъ горната имъ повърхность, бидейки отровна, предпазва реситѣ отъ болестта. Отъ казаното следва, че когато *само реситѣ сж нападнати,* което се случва, *заразяването е станало при помощта на роса или мъгла.* *Посрѣдствомъ дѣждоветъ реситѣ и листата биватъ нападани едновременно, когато не сж прѣскани съ бордол. разтворъ.*

Има и другъ периодъ, когато реситѣ могатъ да бждатъ заразявани било направо, било едновременно съ листата, — то е следъ прецвѣтяването; а това може да бжде, защото гроздетата бидейки леки и изправени, сж на открито поради разпереността на филизитѣ. Такова заразяване е още по-лесно при сортоветъ съ естествено разперени филизи и особено, когато тѣзи не сж били вързани о колове или изобщо о подпорки. Известно е на всички, че радикално, т. е.

сигурно срдство противъ пероноспората, *преди заразяването,* е прѣскането, както се спомена и по-горе, съ тѣй наречения „бордолезовъ“ медно-вариевъ разтворъ, който е познатъ на всички. Презъ последнитъ години, обаче, се препорччатъ и меднитъ прахове *специално приготвени за целта.*

Специално приготвенитъ за целта медни прахове иматъ значителна прилепчивость и тѣ много успѣшно допѣлватъ прѣсканията съ водни разтвори. Съ други думи, прѣсканията съ прахове се препорччатъ особено като промеждутъчни на воднитъ разтвори. Сжщо тѣ сж твърде ценни и удобни презъ време на цвѣтенето и особено когато сезонътъ е дѣждовенъ.

Отъ състоянието на годишнитъ времена зависи и броятъ на прѣсканията на едно лозе. Винаги, обаче, едно първо и *ранно прѣскане е наложително, за да се запазятъ листата и бждатъ отъ грозде отъ първата болестна атака,* която не може да бжде предвидена, защото и дѣжда, който трѣбва да я предизвика, *не може да бжде предвиденъ съ пълна положителность*

За второто прѣскане може да се чака до първата атака, която изпърво се явява винаги въ своитъ пунктове, които трѣбва да се знаятъ отъ всѣки лозаръ. И когато се знае, че тя е на пътъ, трѣбва да се прѣска за да бждатъ покрити позитѣ съ разтворъ въ момента, когато ще се яви заразата; а тази се явява, както е известно, 7—8 дни следъ атаката.

Заразата е източникъ на безбройно много болестни спори (сѣменца), следователно *тя създава неизбѣжна опасность,* която бива значително намалена отъ едно прѣскане, което я предшества колкото е възможно по отблизо. Сжщото важи и за следующитѣ прѣсканета. Съ други думи тѣ могатъ да бждатъ приближени или отдалечени съобразно условията, т. е. съобразно вървежа на болестта.

Отъ тоху-що посоченото се разбира ясно, какво броя на прѣсканетата може да бжде сведенъ до краенъ предѣлъ, като се следятъ внимателно условията за болестта, следователно, вървежа ѝ. Заедно съ това да се помни и да се има предъ видъ, че лозата изобщо е най-чувствителна къмъ пероноспорнитѣ атаки презъ периода на буйния ѝ растежъ; а такъвъ е той главно отъ разлистването до пълното прецвѣтяване или малко следъ това.

Ето какъ, съобразно гореизложеното всѣки може да води *разумна борба* съ пероноспората, сигурна защита на лозята, а сжщевременно за обезпечаване възможно най-голѣма економия отъ синь камъкъ и отъ работа.

Лозарьо.

Плати ли абонамента си?

Професионаленъ дългъ е на всѣки лозаръ да получава, заплаща и проагитира в. „Лозарски прегледъ“.

ПРАКТИЧЕСКИ СЪВЕТИ И НОВОСТИ.

Стефанъ Икономовъ.

Лозар. Оп. Станция
— гр. Плъвенъ.

Носпразена като сръдство за борба съ гроздовия молецъ и пероноспората.

Отъ 1884 год., когато ефикасността на синия камъкъ противъ перноспората бе официално установена, до днесъ се изминаха близо 50 год.

Презъ този периодъ отъ време, науката регистрира нови придобивки, които трѣбва да заематъ своето мѣсто въ практиката, да улеснятъ работата на лозаря и му осигурятъ единъ по-носенъ доходъ. Касае се за новитѣ сръдства, които науката даде на разположение на лозаря въ борбата му съ болеститѣ и неприятелитѣ на лозата.

Отъ нѣколко години насамъ, въ Лозарската Опитна Станция — Плъвенъ, постъпиха за изпитване множество препарати, целящи всички, упростяването на манипулациитѣ, отстранение на неудобствата и намаление разноснитѣ при борбата съ болеститѣ. Такива сж:

Перосидъ, Куртаколъ, Вердела, Пантозалъ, Перозанъ, Уранолъ, Кристалъ-Азуринъ, Купулвигъ, Суликолъ, Обакърена сѣра съ 3⁰/₀, 5⁰/₀ и 7⁰/₀ медно съдържание, Носперитъ, Разтворъ „Екселзиоръ“, Носпералъ, Носпразенъ и др.

Парцелитѣ въ които бѣха заложени опититѣ се смѣняваха всѣко година, а сорта, подложката, почвата и въобще всички други условия се избраха съ огледъ да представляватъ нѣщо сръдно за цѣла северна България, безъ черноморското крайбрежие.

Два по два редоветѣ отъ парцелата, обхващащи отъ 35 до 50 главини, бѣха прѣскани или прашени съ съответнитѣ препарати, така че както гроздето, така и листата да бждатъ постоянно и основно покрити съ респективното сръдство. При съвършено еднакви условия по отношение климатъ, почва и културни операции, опититѣ бѣха изведени до край като 10 дни следъ всѣки дъждъ се преброяваха едно по едно заразенитѣ листа отъ всѣка главина или се определяше отъ специална комисия процента на сжжитѣ, когато единичното преброяване ставаше невъзможно поради широкия размѣръ на заразата.

Изследванията показаха, че препаратитѣ: Перосидъ, Куртаколъ, Вердолъ, Пантозалъ, Пе-

розамъ, Уранолъ, Кристалъ-Азуримъ, Купулвигъ, Суликолъ, Обакърена сѣра съ 3⁰/₀, 5⁰/₀ и 7⁰/₀ медно съдържание сж недостатъчно ефикасни противъ пероноспората и следователно — него ни за практиката. Отъ останалитѣ препарати Носпразена (2% въ 100 литри вода), има еднаква ефикасность съ онази на бордолезовия разтворъ (1.5⁰/₀ -- 2⁰/₀ синъ камъкъ), но представлява нѣкои голѣми преимущества предъ послѣдния, относящи се до много по-бързото му разтваряне въ водата, по-голѣмата му лепливостъ липса на каквото и да било изгаряния върху младитѣ листа, изключени сж запушвания на машинитѣ, каквито често се случватъ и при най-старателно приготвени бордолезовъ разтворъ. Еднаго голѣмо неудобство обаче представлява *сравнително високата цена на този препаратъ*, обстоятелство, което пречи за по-широката му употреба въ Северна България.

И наистина тукъ гроздовия молецъ макар и съществуващъ отъ нѣколко година насамъ, не причинява никакви значителни вреди върху реколтата, поради което борбата съ пероноспората се явява по-икономична когато се употребява бордолезовия разтворъ. Но въ южна България, където молеца унищожава редовно отъ 20% до 60% отъ гроздето, а въ нѣкои случаи даже и 100%, ако се смѣтне въ това число и останалото по главинитѣ повредено грозде, преимуществата на Носпразена тукъ сж отъ естество да заменятъ напълно употребата на бордолезовия разтворъ, както личи отъ опититѣ на г-нъ Ив. Георгиевъ — асистентъ по лозарство въ Агрономическия факултетъ, отъ изследванитѣ на г-нъ Бѣлчо Ив. Бѣлчевъ — специалистъ при Старо-Загорската земл. катедра и отъ ежегодна увеличаващата се продажба на Носпразена въ тази частъ на страната. Неговото приложение улеснено още и отъ обстоятелството че то действува едновременно противъ два най-опасни неприятели на лозовата култура, съ което спестява трудъ и време, а въ сравнение съ другитѣ нѣкои инсектициди — и п.ри.

Носпразена е удобренъ отъ Лозарската опитна станция и употребата му, особено въ мѣста където се явяватъ и двата поменати неприятели, се препоръчва на лозаритѣ.

*) По хасмитѣ въ Габрово, единични случаи въ опитното лозе — Плъвенъ и другаде.

Български лозарьо,

За да се облекчи тежкото ти положение, трѣбва да водишъ борба за защитата на интереситѣ си.

Тая борба ще бжде резултатна, само ако се води организирано подъ знамето на Българ. лозарски сьюзъ. Затова стани членъ на мѣстното лозарско д-во и на сьюза и абонатъ на органа му в. „Лозарски прегледъ“.

Само чрезъ просвѣтена и организирана борба ще добиешъ успѣхъ!

II. Въ овощарството.

а) I-во пръскане — преди развиване на пжкитѣ.

Разтвори, на 100 литри вода :

Синь камък . . . . . 2 кгр.

Сулфаролъ . . . . . 2 „

Гасена варь . . . . . 2 „

или на 100 литри вода :

Тутокиль . . . . . 2 кгр.

Сулфаролъ . . . . . $\frac{1}{2}$ „

Гасена варь . . . . . $1\frac{1}{2}$ „

б) II-ро пръскане — следъ прецвѣтяването и опадването на цвѣта — противъ гжбнитѣ болести и противъ гризачитѣ вредителни насѣкоми, особено противъ ябълковия молецъ. Добре е да се гледа щото разствора да попадне въ чашката на завърза (зачатието на плода) затова се пръска така, че разствора да пада отъ горе на долу.

Разтвори, на 100 литри вода :

Синь камък . . . . . 1 кгр.

Арзола . . . . . $\frac{1}{4}$ „

Сулфаролъ . . . . . $\frac{1}{2}$ „

Гасена варь . . . . . 1 „

или на 100 литри вода :

Тутокиль . . . . . $1\frac{1}{2}$ кгр.

Сулфаролъ . . . . . $\frac{1}{2}$ „

Гасена варь . . . . . 1 „

в) III-то пръскане, когато плода стане като лещникъ.

Разтвори : единъ отъ сжжитѣ.

Да се знае :

а) при пръскането да се гледа да бждатъ добре напръскани не само листата, но и плода.

б) че последното пръскане на ранозрѣйни видове : череши, вишни, зарзали и пр., трѣбва да се извърши 2—3 седмици преди плодобра;

в) че следъ всѣки изобилень дждъ пръскането трѣбва да се повтаря;

г) кжснозрѣющитѣ (зимнитѣ сортове) ябълки и круши, трѣбва презъ три седмици поне единъ или два пжти да се пръскатъ съ единъ отъ поменатитѣ за второто пръскане разтвори; особено необходимо е въ сухо лѣто презъ първитѣ дни на месецъ Августъ да се извърши едно пръскане, както въ овощнитѣ градини, така и въ лозята, за да се предпази реколтата отъ новото появяване и разпространяване на ябълковия и гроздовия молецъ, които биха унищожили всичкитѣ ни досегашни трудове и грижи.

Да се знае още, че препоржчанитѣ въ овощарството и лозарството разтвори сж само тогава сполучливи, когато потопена въ тѣхъ червената лакмусова книжка посинява, а бѣлата фенолова книжа почервенява. Ако това не е постигнато, въ разствора се прибавя варь, до тогава, докато това се постигне. Изпитването е наложително да стане, защото варьта, която купуваме отъ варджийнитѣ, не е тѣй чиста и голѣма часть отъ нея остава като пѣськъ неразтворена. Въ дъното на всѣка кутия отъ по 1 кгр. Тутокиль има поставено въ пликче по нѣколко фенолови книжки.

Разтворитѣ се приготвяватъ по следния начинъ :

а). Комбинирания разтворъ. Въ отмѣрената въ сждъ вода се разтваря съответното количество синъ камъкъ и къмъ получения разтворъ се прибавя нуждното количество варъ, за да се неутрализира разтвора, което се провѣрва съ лакмусова или фенолова книжка.

Въ така приготвения разтворъ се сипва съответното количество Арзола и разтвора се разбърква, подиръ това се сипва Сулфаролъ и отново се разбърква. Следъ това разтвора е вече готовъ за употреба и при всѣко напълване на пръскачката той трѣбва да се разбърква.

б). Тутокиловия разтворъ, се приготвява като въ отмѣреното количество вода се сипва съответното количество **Тутокилъ** и се разбърква, или по-добре отмерното количество **Тутокилъ** се слага въ една кърпа, или торбичка, увисва се въ водата и отъ време на време се разтрива съ ржцетѣ, докато се разтвори, което става само за нѣколко минути. Следъ това се сипва нуждното количество варъ, за неутрализиране на разтвора, което се провѣрва съ приложената къмъ всѣка кутия фенолова книжка. Следъ това се прибавя Сулфаролъ и разтвора се разбърква.

Преимущества на споменатитѣ препарати предъ до сега известнитѣ сръдства сж много голѣми, така напримеръ :

Тутокила като много сполучлива фабрична комбинация на меденъ сулфатъ и арсеникъ обединява тѣхнитѣ свойства и действува **едновременно** противъ пероноспората и противъ гроздовия молецъ. Като така, той замѣства, и то съ много по-голѣмъ ефектъ, синия камъкъ и парижката зеленина. Силно прилепва и не се измива лесно отъ дъждоветѣ.

Арзола е много ситенъ и лекъ прахъ, не се утаява въ разтвора, не задрѣства пръскачката. Въ никой случай не изгаря напръсканитѣ растения, когато тѣзи случаи сж чести при парижката зеленина. **Арзола**, освенъ казанитѣ преимущества предъ парижката зеленина, въ практиката е и много по-евтинъ.

Сулфаролъ е много ситенъ колоидаленъ прахъ и се разтваря много бързо и лесно въ водата или въ бордолезовъ разтворъ. Сулфароловия разтворъ силно прилепва къмъ растенията и дава гарантирани резултати противъ монилията, оидиума, гниенето и струясването на плодоветѣ и изобщо противъ всичкитѣ гжбни болести.

Само овощаритѣ и лозаритѣ, които се извършили горната борба, могатъ да разчитатъ на богатата реколта, хубави и здрави плодове, които ще продадатъ на добри цени.

Овощари и лозари, не допускате болеститѣ и неприятелитѣ да отнематъ реколтитѣ на лозята ви и на овощнитѣ ви градини. Направете малко трудъ и разноски и запазете реколтитѣ имъ за себе си.

Горнитѣ препарати се продаватъ въ всички Районни Кооперативни Съюзи, Земл. кооперации и др. представители.

Представителство на фабриката

„ХИНОИНЪ“

СОФИЯ, ул. Левски № 11.

БЮЛЕТИНЪ

ИНФОРМАЦИОННО БЮРО—ПЛЪВЕНЪ на ЛОЗАРО-ОВОЩАРСКОТО

BULLETIN DU
Bureau D'Information viti — Pomologique
Pleven — Bulgarie.

BULLETIN DES
Informationsbüro für Wein & Obstkulturen
Pluven — Bulgarien.

Положението на пазаря у насъ.

Изглежда, че презъ празниците е консумирано по-голъми количества вина отколкото се очакваше, тъй като последните дни има известно оживление въ пазаря на доброкачественитѣ вина.

Въ винарските градове изъ Северна България не се купуватъ доброкачественитѣ вина за 8—9 лв. литъра. Разбира се срѣдните по качество както и дъскитѣ вина иматъ по-ниска цена.

По голъми количества вина за сега се намиратъ въ Плъвенъ, Горна Орѣховица, Лъсковецъ (околията), Сухиндолъ, Видинъ и Прѣславско.

Известнитѣ и търсени на Софийския пазаръ изарджишки вина сж почти на изчерпване и за това знатна имъ отива къмъ 14—18 лв., сжщо така въ Чирпанъ 10—13 лв. Въ Сливенъ доброкачественитѣ вина предлагатъ отъ 12—15 лв. литъръ. Въ Ст.-Загора Емболъ и Нова-Загора кждето има сжщо доста голъми количества вина, ценитѣ сж малко по-ниски. Въ Анхиало, Бургасъ ценитѣ сж приблизително както въ Северна България.

Въобщо може да се предполага отъ сегашното положение, че качественитѣ и здрави вина сж сиринност ще се пласиратъ до преди гроздобера на лѣтния пазаръ. Джибровитѣ ракии за северна България е 65—70 ст гр., а за Южна 75—80 ст.

Положението на международния пазаръ на вината.

Сведенията за едно възможно денонсиране отъ страна на Австрия на търговскитѣ договори съ Англия и Югославия сж предизвикали известно безпокойство у австрийскитѣ търговци на вино. Едно увеличение на митата на виното би се натъкнало, аже и въ случай на своевременно денонсиране на договора съ Югославия, на голъми затруднения, тъй като такова едно увеличение ще може да се добие само, ако Австрия би се отказала отъ износа си на индустриални артикули въ Югославия.

Винениятъ пазаръ е въ застой. Сключенитѣ сделки сж незначителни. Консумацията на вино намалява въ полза на консумацията на бирата. По-доброкачественитѣ вина се закупуватъ на малки партиди.

На унгарския пазаръ сж станали сделки съ побри вина, обаче, ценитѣ сж останали непромѣнени, поради доста усилено предлагане.

Въ Югославия напоследъкъ се е пооживила вътрешната търговия. Запаситѣ отъ нови вина, специално въ Банатъ, едва биха задоволили търсенето. Запаситѣ отъ стари вина сж голъми.

Затишието на италианския пазаръ продължава. Може би ще настъпи известна промѣна въ положението вследствие намалението на превознитѣ тарифи. Въ срѣдна Италия ценитѣ сж непромѣнени. Консумацията продължава да бжде незначителна. Малки сделки съ по-доброкачествени вина ставатъ, обаче активна съ по-добри вина не се отбелязватъ. Въ Апулия затишието е пълно. Ценитѣ на всички почти ка-

чества вина намаляватъ. Въ Барлета 14⁰/₀ вино се котира отъ 11.50 до 12 лири на хектолитъра. И въ Сицилия пазарътъ е въ застой.

Сведенията за сланата въ нѣкои части на Франция сж дали поводъ на производителитѣ да затвърдятъ ценитѣ Поради лошото време, работитѣ въ лозята сж закжснели. Пазарътъ е въ застой.

Споредъ телеграфически сведения отъ Испания тамъ се отбелязва покачване на ценитѣ, което се дължи на сведенията за неблагоприятнитѣ условия въ Франция.

Въ Алжиръ отъ 14 дни преобладава лошо време. Възможно е студоветѣ да докаратъ слана.

Последнитѣ дни Русия е стоварила въ Фиуме нови 2000 бѣчви съ доброкачествени Кримски и Кавказки вина.

СТОПАНСКИ ВЕСТИ.

гр. Лъсковецъ. Засадени сж 30—40 декара съ винени сортове; съ Афузъ-али 350 декара и съ Димятъ 200 декара.

Въ района има произведени лози 157,000 Афузъ-али, 128,000 Димятъ и 85,000 други разни винени сортове, почти половината отъ които се пласираха въ Лъсковецъ, а другата половина сж изнесени.

Тукъ, въ Лъсковецъ има още къмъ 400,000 литри вино. Почти всичкото вино, съ малки изключения е бѣло. Червеното вино се търси повече отъ бѣлото и то е почти продадено.

Вината сж отлични, бистри, съ алкохолно съдържание 11—13⁰/₀, приятни, безъ недостатъци, обаче търсенето имъ е слабо. Цената на виното е къмъ 7.50 Ракии джиброви има 150,000 литри. Цена 65—70 ст. на градусъ. Търсенето ѝ сжщо слабо.

Лозята тукъ отиватъ за сега добре. Тази пролѣтъ сж съ 10—15 дни по-напредъ. Слана не е имало. Лѣтораститѣ показватъ добра реса.

Съобщава: Кр. Станчевъ.

гр. Чирпанъ. Условията при които се развиватъ лозята и овощнитѣ дървета сж добри.

Въ околията има реголвано надъ 1000 декара за лозя, отъ които обаче останаха незасадени къмъ 220 дек. Причини: 1) не навреме реголвано, неулегване на реголваното мѣсто и 2) липса на срѣдства за закупуване на посадоченъ материал, въпрѣки че цената на последния бѣше доста ниска и лесно достъпна. Движеше се отъ 2.50 до 5 лв. парчето — въ зависимостъ отъ сорта и качеството.

Останалата реголвана площ отъ около 780 дек. се засади съ Афузъ-али, която заема 50⁰/₀, Димятъ 30⁰/₀ и останалитѣ 20⁰/₀ се заематъ Памитъ и Шефка. Изразено въ декари съ Афузъ-али — 390 дек.; Димятъ 234 дек. и 156 дек. засадено Памидъ и Шефка.

Засадена комплетъ сливова овощна градина отъ 100 дек. Пласирани между населението отъ околията и засадени на разпрѣснато единични разни други овощни дръвчета, на брой 4,000 парчета.

Агронимството организира облагородяването на

на дивитъ круши. Набави и пласира за целта 67,000 крушови присадници (калеми) а чрезъ съответнитъ кооперации другитъ материали и можа да се облагородятъ въ землището на селата отъ околията около 6,000 стари и млади диви круши.

Въ района има произведени 630,000 облагородени лозя отъ разни сортове повече на подложка „Шасла Бердандери“ 41 Б. На Афузъ-али се пада 30%; на димятъ 40%; на памитъ и шефка 25% и само 5% разни други десертни и винени. Въ района се пласираха 298,000 лози, а останалитъ другаде. Получени резници въ околията: отъ 1202 (мурвед.) — 220,000; 41 Б. — 2,000,000; Дю Лотъ — 29,000; други 25,000 или всичко 1,274,000 резника, отъ които 1,120,000 сж изнесени вънъ отъ района. Въ района има доста много вина и ракии реколта 1929 г. непродадени. Количеството на непродаденитъ вина се равнява на 300,000 литри. Качеството имъ е много добро. Сдѣлки ставатъ за малки партиди. Цената на вината се движа между 10 и 12 лв., а цената на ракиитъ на градуса отъ 75—80 ст., мастика отъ 1'10 до 1'20 лв. градуса.

Съобщава: Д. Н. Радковъ.

Разградска околия. Всички лозя иззимуваха много добре и обещаваатъ добра реколта. Овощнитъ дървета сж въ добро състояние, и иматъ много плодъ. Неприятелитъ по тѣхъ не сж се още появили. Засадиха се лозя предимно съ сортоветъ Афузъ-Али и Димятъ. Въ района останаха малко вина, които по качество сж добри. Ценитъ сж за литъра 8—9 лева.

Съобщава: Ф. Вацовъ.

Карлово. 1) Развитието на лозята и овощнитъ градини върви много добре. Намазаха се стеблата с варъ и се напрѣскаха дърветата съ носпразенъ и др. Миналата година 70% отъ реколтата бѣ унищоженъ отъ градушка. 2) За засаждане има приготвени и засадени 130 декара за винени сортове; 10 дек. за Димятъ; 5 дек. за Афузъ-Али и 3700 броя разни десертни грозда на асми. Овощни градини, засадени 290 дека ябълки; 5 дек. круши; и 50 дек. сливи. 3) Въ района на агрономството има произведени всичко 95,000 облагородени лози. 4) Изчерпани сж отдавна всички вина и ракии въ района.

Съобщава: Агрономството.

ХРОНИКА.

Настоятелно се умоляватъ неиздѣлжилитъ абонаменти си за 1930 т. г. да сторятъ това най-късно до 30 май, като изпратятъ въ редакцията — Плѣвень съ пощенски записъ или препоръчано писмо 60 лв. В. „Лозарски прегледъ“ се издава само съ срѣдствата отъ абонамента, който трѣбва да се издѣлжи предварително.

Най-сетне, които не желаятъ да го получаватъ и заплащатъ навреме нека ни го повърнатъ за да не ни ошетяватъ.

При Министерството на Земледѣлието се е състояла конференция отъ производители лозари, специалисти, търговци износители и представители на Лозарския съюзъ, търговскитъ камари и винарскитъ кооперации подъ председателството на г-на М-ра на Земледѣлието Д. Христовъ, която е взела съответнитъ решения, които помѣстваме въ началото на настоящия брой.

Делегации отъ почти всички лозарски селища водени отъ председ. на Лозар. съюзъ г-нъ Ив. П. Бързаковъ се е явила при г-да Министритъ на земледѣлието, финанситъ, председ. на камарата, проф. Данаиловъ и много нар. представители за да подчертаятъ необходимостъ отъ разрешаване изваряване на болнитъ вина на ракии безъ акцизъ, измѣнение закона за акциза и пр.

Обещали сж всички да проучатъ исканията, като сж дали увѣрение, че ще бждатъ удовлетворени Остава лозаритъ да продължатъ акцията съ събрания и пр., ако искатъ да бждатъ чути.

Председателя на съюза ни, г-нъ Ив. П. Бързаковъ по покана на лозаро-винарското дружество Бургазъ, на 17 април т. г. е говорилъ въ сжщия градъ предъ добре посетено събрание, въ салона на ресторанта „Родина“, върху лозарската криза и изхода отъ нея, заменяване данъцитъ акцизъ и поземления данъкъ съ единъ единенъ данъкъ върху декаръ лозе.

На 26 сжщия месецъ г-нъ Бързаковъ е говорилъ въ с. Бошуля, а на 27 въ селата Карабунаръ, Карамусалъ и Церово, Т. Пазарджийско, предъ от-

лично посетени събрания, върху лозарската криза и изхода отъ нея и върху въпроси интересующи мѣстнитъ лозари. Апелиралъ е за съставяне на лозарски дружества и за подкрепа на съюза. Населението е проявило голѣмъ интересъ и масово се стекло на събранията.

Присѣтствувающитъ сж обсипвали г. Бързаковъ съ въпроси, което издава тѣхната заинтересованост и веднаги се е пристѣпило къмъ образуване на лозарски дружества.

Споредъ последнитъ сведения българскатъ легация въ Варшава, по настояване на Русенскатъ Търговска Индустриална Камара е вече издействувала контингентъ за вноса на 300,000 кгр. българско грозде въ Полша.

Организатора на Бълг. лоз. съюзъ Сжбин Пенчевъ е направилъ масово посетени събрания въ Лѣсковецъ (сѣбр. помощъ за съюза 2,000 лв.), Гор Орѣховица — 2,030 лв.; с. Върбовка, Димча, Грухче махала — 440 лева; Лѣсичери, Самоводени — 620 лв. Лешница — 420 лв. Въпреки работния сезонъ лозаритъ се стичатъ масово на събранията, единодушно подкрепватъ исканията и акцията на Лозарския съюзъ.

Борбата трѣбва да се засили и продължи изъ всички райони. Умоляватъ се лоз. д-ва и кооперации да даватъ съдѣйствие на организатора Сжбин Пенчевъ.

Сжщо мѣстнитъ деятели трѣбва да свикатъ събрания и взематъ съответнитъ решения, събератъ помощи, чл. вносъ и абонаментъ.

На станалитъ лозарски събрания на 12. IV с. Михалци, 21 с. м. с. Стражица, 26 с. м. Ломъ 29 с. м. с. и Върбовка сж взети резолюции съ които се подчертава тежкото положение на лозаря и се настоява да бждатъ частъ по-скоро възприети искания на Лозарския съюзъ, по изварявания на вината, измѣнение закона за акциза и пр. мероприятията целеш подкрепата на лозаря производителъ.

Примѣра имъ трѣбва да бжде последванъ отъ всички лозарски селища, ако искаме акцията да успѣе и се облекчи тежкото положение на лозаря.

Приканватъ се всички лозарски д-ва, кооперации и селища да продължатъ свикванието въ най-скоро време на събрания за да подкрепятъ исканията на Лозарския съюзъ за изваряване вината безъ допълнителенъ акцизъ и пр., като резолюциитъ си изпратятъ телеграфически до всички г-да министри, народни представители и Българския лозарски съюзъ — София.

Борбата трѣбва да продължава до като се успѣе!

Лозари! **Овощари!**
употрѣблявайте ТУТОКИЛЪ

за едновременна борба противъ
ПЕРОНОСПОРАТА и ГРОЗОВИЯ МОЛЕЦЪ
(на 100 литри вода 1 1/2 кгр. ТУТОКИЛЪ)
или прибавете при всѣко прѣскане на 100 литри Бордолезовъ разтворъ
250 грама АРЗОЛА

Запазете плода на овощнитѣ дървета и лозята отъ гниене,
струпяване и пр. съ колоидална сѣра

СУЛФАРОЛЪ

Препаратитѣ сж изпитани и препоржчани отъ Държавнитѣ Лозарски Овощарски Изпитателни Станции и отъ Агрономическия факултетъ.

Препаратитѣ се продаватъ въ всички Районни Кооперативни Съюзи, Земледѣлски, Овощарски и Лозарски Кооперации, Агрономни Бюра и при други наши представители. Искайте безплатни брошури и упжтвания отъ

Главното представителство на фабриката

„ХИНОИЪ“

СОФИЯ, улица „Левски“ № 11.

Оригиналнитѣ лозопрѣскачки
Еклеръ-Верморелъ

Пресна стока пристигнаха и се продаватъ отъ единствения представителъ за България

ХЕРМАНЪ КРЪОНИГЪ

София, ул. Левски № 2.

Оригинални французки лозопрѣскачки

ПЕРАСЪ

Генерално представителство

ИОСИФЪ ГЕРЕ

София, Левски 11.

Английски синъ камъкъ

АНГЛИЙСКИ
Sulphate of Copper

марки
Макехни
Макесфилдъ
Мондъ

СИНИЯ
КАМЪКЪ

ПРЕДПАЗВА ОТЪ БОЛЕСТИ
ПОЗЯТА, РАСТЕНИЯТА ВЪ
ЗЕМЛЕДѢЛИЕТО И
ГРАДИНАРСТВОТО

МОНДИКЕЛЪ

МАКЕХНИ

марки
Макехни
Макесфилдъ
Мондъ

МАКЛЕСФИЛДЪ

ПАЗЕТЕ СЕ ОТЪ ИМИТАЦИИ!

ОБРЪЩАЙТЕ ВНИМАНИЕ НА МАРКИТЪ!

ГАРАНТИРАНА 98-99% ЧИСТОТА
ПРИ СЪДЪРЖАНИЕ 25 НА СТО ЧИСТА МЕДЪ (БАКЪРЪ)
НАМИРА СЕ НАВСЪКЪДЕ.

Гарантирано качество и чистота 98-99%

Производители,

За гжсеницата на ливадната пеперуда, червеятъ на лозовия молецъ и различнитъ гжсеници по овощнитъ дървета, синия камъкъ е най-евтино, ефикасно и сигурно сръдство, въ борба съ Пероноспората и други криптогамични (гжбни) болести. Никой лозаръ не трѣбва да пропуска да прѣска съ това лесно сръдство, ако желае да запази лозето си. Това знаятъ почти всички лозари, обаче мнозина незнаятъ, че червеитъ на лозовиятъ молецъ сж много опасни, Червеятъ трѣбва да бжде отровенъ, което е безъ вреда за самото растение и виното. Отравянето на червея става чрезъ прибавяне къмъ Бордолезовата течность известно количество Урания Грюнъ. За да се избѣгнатъ евентуалнитъ изгаряния на листата, следва да се взима малко повече варъ. За да бжде действието ефикасно, къмъ 1 кгр. чистъ Синъ камъкъ, съ високо процентно съдържание се взима 1 кгр. прѣсна гасена варъ, Урания Грюнъ 150-200 грама — 50-600 грама по-вече варъ. По такъвъ начинъ съ малко пари употребявайки Урания Грюнъ за борба съ червея на лозовиятъ молецъ сжщевременно безъ особенъ трудъ става и прѣскането за борба противъ Пероноспората. Трѣбва да се прѣска опъкото на листата противъ пероноспората и зачатъка на зърната на гроздето противъ червеятъ на лозовиятъ молецъ. Следва да се знае, че червея навсѣкжде кждето яде, трѣбва да намира отровена храна, която ще го убива. Урания Грюнъ служи сжщо за прѣскането въ борба съ червеятъ на Ливадната пеперуда, червеятъ на плодетъ, рапичниятъ бръмбаръ и други проядящи насекоми.

Намира се на складъ.

Намира се на складъ.

„УРАНИЯ“ ЗЕЛЕНИНА

Удобрена въ цѣлия свѣтъ отъ съотвѣтнитъ земледѣлски институти като най-доброто, ефикасно и отъ дълги години изпитано сръдство въ борба съ вреднитъ насекоми.

ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО И НА СКЛАДЪ ЗА БЪЛГАРИЯ

Александъръ А. Рашеевъ

СОФИЯ, ул. 6 септемврий № 7. — Телефонъ № 269,
Телеграфически адресъ: СУЛКОПЪ.